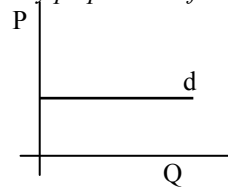

Dokonalá konkurence – nastane tehdy, jestliže žádný výrobce nemůže ovlivnit tržní cenu. Konkrétněji, při dokonalé konkurenci existuje mnoho malých firem, všechny vyrábějí týž produkt a každá z nich je příliš malá na to, aby ovlivnila tržní cenu. Za takových podmínek má každý výrobce zcela vodorovnou poptávkovou křivku.

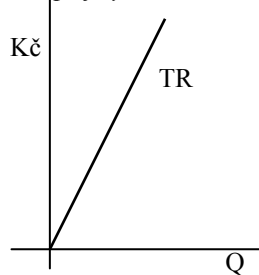
Hlavním specifíkem je **dokonale elastická poptávka** po výrobcích

křivka poptávky po produkci firmy

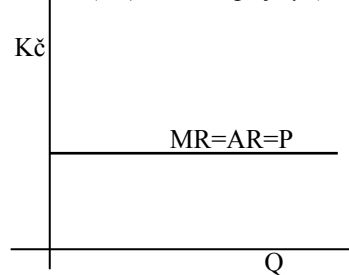

Příjmy v dokonalé konkurenci

celkové příjmy TR

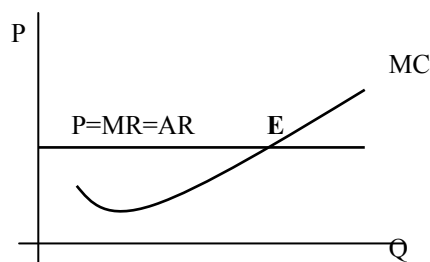
průměrné (AR) a mezní příjmy (MR)

Pokud je cena konstantou, jsou celkové příjmy závislé pouze na objemu vyrobené produkce a jsou mu přímo úměrné. A protože průměrné příjmy jsou konstantní, mezní příjmy se jim rovnají a proto $MR=AR=P$.

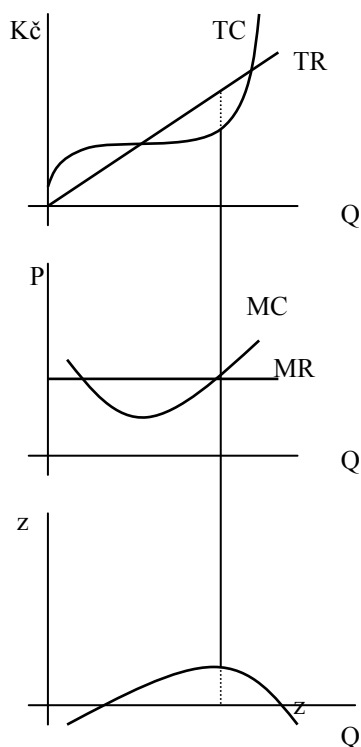
Podmínka rovnováhy firmy ($MR=MC$) pro dokonalou konkurenci - $MC=P$

Rovnováha dokonale konkurenční firmy

E – bod rovnováhy firmy – firma dosahuje maximálního zisku.

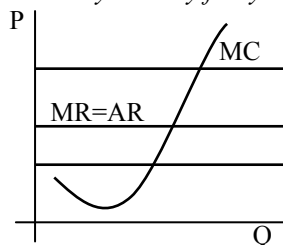
Náklady, příjmy a zisk firmy v rovnováze

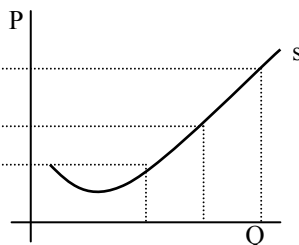
Nalevo od bodu rovnováhy je možno zisk zvyšovat růstem objemu výroby, napravo jeho poklesem.

Křivka nabídky a bod uzavření firmy

Odvození křivky nabídky firmy

individuální nabídka

Pro každou úroveň ceny existuje rovnovážný objem produkce daný průsečíkem křivek MR a MC.

Křivka mezních nákladů je tedy současně křivkou nabídky firmy v podmínkách dokonalé konkurence.

Rostoucí křivka nabídky tedy rovněž plyne ze zákona klesajících výnosů.

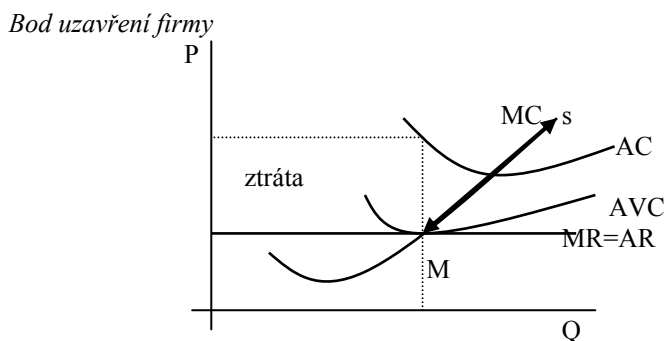
Když jsou náklady vyšší než celkové příjmy vykazuje firma ztrátu. Krátkodobě může pokračovat ve výrobě až do bodu $TR = VC$

Při nulovém objemu výroby je ztráta rovná fixním nákladům. Jsou-li $TR > VC$ je ztráta menší pokud vyrábí.

Pokud $TR < VC$ je ztráta menší pokud firma zastaví výrobu. To znamená, že firma zastaví výrobu v bodě, kdy se cena rovná průměrným variabilním nákladům. Je tomu tak proto, že platí $TR = VC$ musí platit

$$TR/Q = VC/Q \quad \text{a tedy} \quad P = AVC$$

Tato podmínka je splněna pouze v bodě minima průměrných variabilních nákladů. Ze vztahu mezních a průměrných variabilních nákladů totiž plyne, že pouze v tomto bodě může platit $AVC = MC = P$. Bod v němž je tato podmínka splněna nazýváme **bodem uzavření firmy**

Pro cenu nižší než průměrné variabilní náklady bude objem výroby nulový ($P < AVC$, pak $Q = 0$), pro cenu vyšší než průměrné variabilní náklady bude takový, aby platila podmínka rovnosti mezních příjmů a mezních nákladů ($P > AVC$, pak $Q = MR = MC$). Křivka nabídky firmy je tedy totožná s křivkou mezních nákladů od bodu, kdy se mezní náklady (a tedy i cena) rovnají průměrným variabilním nákladům.

Křivka nabídky firmy a odvětví

K získání křivky tržní nabídky statku musíme vodorovně sečíst horizontální nabídkové křivky nezávislých výrobců tohoto statku.

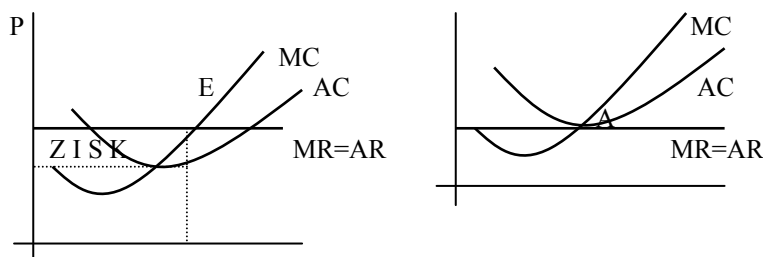
Bod zvratu

V dlouhém období je možný pohyb firem mezi odvětvími, a proto musíme uvažovat nejen rovnováhu firmy, ale i odvětví.

Podmínka rovnováhy firmy i odvětví v podmínkách dokonalé konkurence je

$$\boxed{MR=MC=AC=AR} \text{ neboli } \boxed{P=MC=AC}$$

Bod který představuje rovnovážnou situaci, se nazývá bod zvratu (BP) – bod vyrovnání nákladů s výnosy

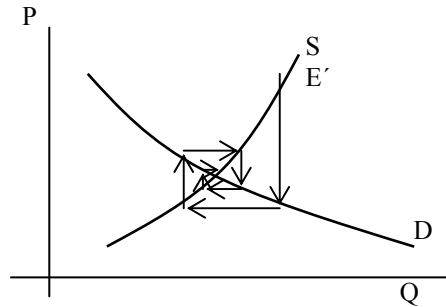
Situace kdy v bodě rovnováhy firmy (bod E) je $P > AC$, což vyvolává vstup firem do odvětví a na druhém grafu po vstupu dalších firem (bod A). V této situaci všechny firmy dosahují normálního zisku, čistý ekonomický zisk je nulový. V dokonalé konkurenci je tedy odchylka zisku od zisku normálního možná pouze krátkodobě a je projevem nerovnováhy.

Pavučinový model trhu

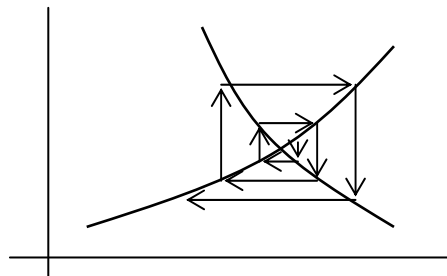
Teorém pavučiny je dynamický model znázorňující dosahování rovnováhy či prohlubování nerovnováhy na trhu v situaci, kdy na změnu ceny na trhu reaguje nejprve poptávka a až po určité době nabídka. Výrobci tedy reagují na cenu předcházejícího období.

Konvergující a divergující pavučina

- 1) Konvergující pavučina – vycházíme ze situace, kdy nabídka je vyšší než poptávka (bod E')- křivka poptávky má menší sklon než křivka nabídky - trh v tomto případě obnovuje rovnováhu.

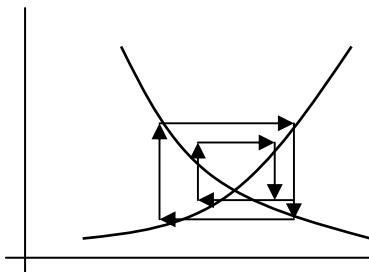
- 2) Divergující pavučina – křivka poptávky má větší sklon než křivka nabídky. Trh prohlubuje nerovnováhu.

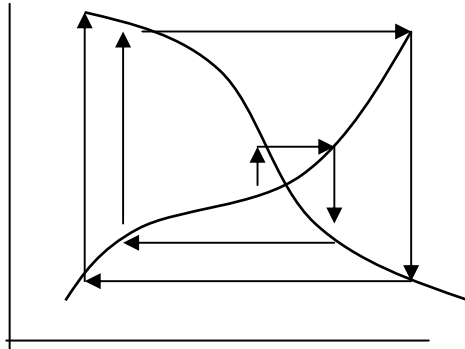
Stabilní pavučina a oscilace

Sklony křivka nabídky a poptávky se rovnají. Nerovnováha se neodstraňuje ani neprohlubuje.

- 1) Stabilní pavučina – nerovnováha se v této situaci reprodukuje ve stejném rozsahu.

- 2) Oscilace – závislost mezi cenou a poptávaným množstvím může být složitější. Což je dáno specifickým tvarem odpovídajících křivek, které nevedou k rovnováze a mají nestejnou průběh.

+ přednášky !!!!!

Literatura:

Fuchs, K., Tuleja, P. *Základy ekonomie*. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86119-94-7

Fuchs, K. *Základy ekonomie*. Brno: MU Brno, 1998. ISBN 80-210-17775-5

www.miras.cz